

Dit document maakt gebruik van bladwijzers.

Consultatiedocument
Concept Standaard 3950N
Assurance-opdrachten inzake het voldoen aan de criteria
voor het opstellen van een digitaal verantwoordingsdocument
20 juli 2022

Consultatieperiode loopt tot en met 20 september 2022

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

**Standaard 3950N Assurance-opdrachten inzake het voldoen aan de criteria voor het opstellen
van een digitaal verantwoordingsdocument**

Inhoudsopgave

1 Inleiding	2
2 Specifieke zaken in de Standaard	3
2.1 Wat is het object van onderzoek van deze Standaard?	3
2.2 Vaak een samengestelde opdracht	3
2.3 Zelfstandige Standaard, geen nadere uitwerking van Standaard 3000.	4
2.4 Beperkte mate van zekerheid?	4
2.5 Optionele overige aangelegenheden paragraaf?	4
2.6 Elektronische handtekening	4
2.7 NVKS-opdracht	5
3 Vragen aan respondenten	6
4 Reageren	7

1 Inleiding

De NBA heeft het concept van Standaard 3950 over ‘Assurance-opdrachten inzake het voldoen aan de criteria voor het opstellen van een digitaal verantwoordingsdocument’ ontwikkeld om te voorzien in de behoefte aan zekerheid dat digitale verantwoordingsdocumenten zijn opgesteld in overeenstemming met de daarvoor geldende (technische) criteria.

In dit consultatiedocument wordt een toelichting op de Standaard gegeven en worden een aantal specifieke vragen over de Standaard gesteld waarop de NBA graag reactie ontvangt. Uiteraard hoeven belanghebbenden die reageren op de consultatie niet alle vragen te beantwoorden. Ook kunnen respondenten meer in algemene zin hun visie op de Standaard geven. Reacties ontvangt de NBA graag uiterlijk op 19 september 2022.

2 Specifieke zaken in de Standaard

2.1 Wat is het object van onderzoek van deze Standaard?

Veel verantwoordingsinformatie wordt tegenwoordig beschikbaar gesteld op digitale wijze in plaats van op papier. In de Standaard wordt in dat kader gesproken over een digitaal verantwoordingsdocument. Bij het beschikbaar stellen op digitale wijze is het belangrijk dat gebruikers bij het (op de juiste manier) benaderen van de verantwoordingsinformatie het zelfde inzicht krijgen. Zo moet bijvoorbeeld worden voorkomen dat tekst die normaal in het wit weergegeven wordt op een zwarte achtergrond, op bepaalde apparaten in het zwart wordt weergegeven, waardoor de tekst wegvalt. Daarnaast moet het digitale verantwoordingsdocument op een bepaalde wijze worden geformatteerd zodat computers het ook kunnen herkennen en goed kunnen benaderen. Zo zal een computer bij een extensie weten hoe de informatie daarin benaderbaar kan worden gemaakt voor een gebruiker. Ook wordt er steeds vaker extra informatie aan de verantwoordingsinformatie die op digitale wijze wordt beschikbaar gesteld toegevoegd om het voor computers mogelijk te maken de informatie geautomatiseerd te interpreteren bijvoorbeeld voor benchmarking. XBRL in haar verschillende verschijningsvormen is daar een voorbeeld van. De eisen waaraan zo'n digitaal verantwoordingsdocument moet voldoen om de bovengenoemde zaken te regelen worden in de Standaard aangeduid als technische criteria.

Steeds vaker hebben gebruikers, met name bij XBRL-toepassingen, behoefte aan zekerheid dat het digitaal verantwoordingsdocument aan de technische vereisten voldoet. Het voldoen aan de technische criteria is in dat geval het object van onderzoek van een opdracht volgens deze Standaard.

Consultatievraag:

- 1 Wordt uit de Standaard voldoende duidelijk wat het object van onderzoek is in deze Standaard?

2.2 Vaak een samenvallende opdracht

In veel gevallen wordt de accountant gevraagd om naast zekerheid te verstrekken bij het voldoen aan de technische vereisten van het digitaal verantwoordingsdocument, ook zekerheid te geven over de (inhoudelijke) verantwoordingsinformatie in dat document. De accountant wordt dan bijvoorbeeld gevraagd om zekerheid te geven over het getrouwe beeld van de jaarrekening en over de vraag of het digitaal verantwoordingsdocument voldoet aan de technische criteria.

In deze situatie leidt dat tot twee oordelen in de verklaring. Er zijn immers twee objecten van onderzoek. De (verslaggevings)criteria voor de verantwoordingsinformatie en de (technische) criteria voor het digitale document.

Als de accountant beide opdrachten tegelijkertijd uitvoert dan wordt dat in de Standaard een 'samenvallende opdracht' genoemd. Deze term is gekozen omdat andere termen zoals gecombineerde opdracht (Standaard 3900N/Standaard 4415N), samengestelde opdracht (Samenstellen -Standaard 4410) en de term Samenloop van dienstverlening (ViO) binnen de Standaarden al worden gebruikt in een andere betekenis.

In de Standaard wijken de vereisten voor een samenvallende opdracht soms af van die voor een opdracht waar de accountant alleen zekerheid geeft over het voldoen aan de technische criteria. Bij een samenvallende opdracht kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van één verklaring, en zijn de elementen met betrekking tot het voldoen aan de technische criteria in die verklaring beperkt.

Consultatievragen:

- 2 Is duidelijk wat met de term samenvallende opdracht wordt bedoeld, en dekt dit begrip de lading?
- 3 Missen er specifieke vereisten voor de samenvallende opdracht?

2.3 Zelfstandige Standaard, geen nadere uitwerking van Standaard 3000

Nationaal en internationaal worden er discussies gevoerd over de vraag of dit een uitbreiding van de controlestandaarden is of dat de werkzaamheden passen binnen Standaard 3000. Er is een aantal belangrijke redenen waarom de NBA voor beide varianten niet gekozen heeft, maar een afzonderlijke Standaard 3950N heeft ontwikkeld die los staat van Standaard 3000.

- 1 Een digitaal verantwoordingsdocument zal zeker in de toekomst niet alleen historisch financiële verantwoordingsinformatie bevatten (het onderwerp van de controlestandaarden) maar ook bijvoorbeeld duurzaamheidsinformatie of een begroting/prospectus. Zou de Standaard onderdeel zijn van de controlestandaarden, dan zou de Standaard niet van toepassing kunnen zijn op dergelijke digitale verantwoordingsdocumenten.
- 2 Een aantal organisaties kiest er vrijwillig voor om de (inrichtings-)jaarrekening in een digitaal verantwoordingsdocument op te nemen. Als er sprake was van een controlestandaard dan zou bij de controle van deze jaarrekeningen ook zekerheid verstrekt moeten worden over het voldoen aan de technische criteria van deze vrijwillige digitale verantwoordingsdocumenten; iets wat (internationaal) zeker nog niet de norm is.
- 3 Zou er voor gekozen zijn om de Standaard onderdeel te laten zijn van de controlestandaarden dan zou dat impliciet betekenen dat het gezien moest worden als één object van onderzoek met één oordeel.

Consultatievraag:

- 4 Kunt u zich vinden in de keuze voor een aparte Standaard? Waarom wel/niet?

2.4 Beperkte mate van zekerheid?

Bij het opstellen van de standaard is de vraag opgekomen of zowel redelijke als beperkte mate van zekerheid mogelijk zouden moeten zijn. Omdat er geen concrete gevallen bekend zijn van opdrachten voor een beperkte mate van zekerheid is die optie vooralsnog niet opgenomen in de Standaard. Mocht een accountant een beperkte mate van zekerheid willen/moeten verstrekken over het voldoen aan de technische criteria dan kan dat op basis van Standaard 3000.

Consultatievraag:

- 5 Kunt u zich vinden in de keuze om opdrachten met een beperkte mate van zekerheid vooralsnog niet op te nemen in deze Standaard?

2.5 Optionele overige aangelegenheden paragraaf?

Het is mogelijk om een redelijke mate van zekerheid te geven over het voldoen aan de technische criteria van een digitaal verantwoordingsdocument terwijl er over de verantwoordingsinformatie zelf geen of een beperkte mate van zekerheid wordt verstrekt. In de Standaard is daarom geregeld dat de accountant moet overwegen om een paragraaf inzake overige aangelegenheden op te nemen als diens betrokkenheid verkeerd kan worden ingeschat. Dit zou bijvoorbeeld kunnen als gebruikers veronderstellen dat de met een redelijke zekerheid verstrekte conclusie over het voldoen aan de technische vereisten ook betrekking heeft op de verantwoordingsinformatie zelf. In een paragraaf met overige aangelegenheden kan de accountant uitleggen dat dit niet het geval is.

Consultatievraag:

- 6 Kunt u zich vinden in de gekozen aanpak dat de accountant moet overwegen of het nodig is een paragraaf inzake overige aangelegenheden op te nemen?

2.6 Elektronische handtekening

In principe is het mogelijk om de verklaring bij de jaarrekening elektronisch te ondertekenen. Elektronische handtekeningen kunnen een verschillende rechtskracht hebben. Dat wil zeggen dat een gebruiker meer of minder zekerheid heeft dat de accountant het document heeft ondertekend. De Standaard vereist in dit kader dat een eventuele elektronische handtekening ten minste dezelfde rechtskracht heeft als een 'natte' handtekening (met pen gezet).

Consultatievraag:

- 7 Kunt u zich vinden in de keuze dat een elektronisch handtekening tenminste dezelfde rechtskracht moet hebben als een natte handtekening?

2.7 NVKS-opdracht

Opdrachten uitgevoerd volgens deze Standaarden zijn NVKS-opdrachten. Alleen wettelijke controles van jaarrekeningen zijn vooralsnog Wta-opdrachten. Er is overwogen om in de Standaard te regelen dat deze opdrachten ook als Wta-opdracht mogen worden uitgevoerd, maar daar is vooralsnog niet voor gekozen. De belangrijkste reden is dat dat in zou gaan tegen de huidige systematiek in de NVKS.

Consultatievraag:

8 Kunt u zich vinden in de keuze voor een NVKS opdracht?

3 Vragen aan respondenten

Hieronder volgt een samenvatting van de in het vorige hoofdstuk opgenomen vragen:

- Vraag 1 Wordt uit de Standaard voldoende duidelijk wat het object van onderzoek is in deze Standaard?
- Vraag 2 Is duidelijk wat met de term samenvallende opdracht wordt bedoeld, en dekt dit begrip de lading?
- Vraag 3 Missen er specifieke vereisten voor de samenvallende opdracht?
- Vraag 4 Kunt u zich vinden in de keuze voor een aparte Standaard? Waarom wel/niet?
- Vraag 5 Kunt u zich vinden in de keuze om opdrachten met een beperkte mate van zekerheid vooralsnog niet op te nemen in deze Standaard?
- Vraag 6 Kunt u zich vinden in de gekozen aanpak dat de accountant moet overwegen of het nodig is een paragraaf inzake overige aangelegenheden op te nemen?
- Vraag 7 Kunt u zich vinden in de keuze dat een elektronisch handtekening tenminste dezelfde rechtskracht moet hebben als een natte handtekening?
- Vraag 8 Kunt u zich vinden in de keuze voor een NVKS opdracht?

Wij vragen respondenten om de antwoorden zo veel mogelijk te onderbouwen zodat wij een goede afweging kunnen maken of de reacties aanleiding geven om de Standaard aan te passen.

Naast de specifieke vragen hierboven hebben we ook nog een meer algemene vraag:

- Vraag 9 Zijn er andere zaken met betrekking tot de Standaard die u onder de aandacht van de NBA wilt brengen?

4 Reageren

U kunt uw reacties tot en met 19 september 2022 sturen naar consultaties@nba.nl.

De NBA publiceert normaal gesproken de reacties op consultaties. Als u daar bezwaar tegen heeft doen we dat uiteraard niet. Wilt u daarom zo vriendelijk zijn om bij u reactie aan te geven of deze gepubliceerd mag worden?

Wilt u ten behoeve van de verwerking een Word-versie van uw reactie meezenden?

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam
T 020 301 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl